

Päiväys
24.3.2026

Diaarinumerot
1377/03.04.04.04.19/2024
1442/03.04.04.04.19/2024

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

24.3.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **31.3.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 24.3.2026 nro 349/2026, valitukset ympäristölupa-asiassa, ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa Kiikalan ampumaradalle, Salo.

Luvan hakija

Kiskon piirin riistanhoitoyhdistys

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **24.3.2026–30.4.2026** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **30.4.2026**.

24.3.2026

Dnrot

1377/03.04.04.04.19/2024

1442/03.04.04.04.19/2024

Asia

Valitukset ympäristölupa-asiassa

Valittajat

1. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2. [REDACTED]

Luvan hakija

Kiskon piirin riistanhoitoyhdistys

Päätös, josta valitetaan

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta 18.9.2024 (11.9.2024 § 102)

Rakennus- ja ympäristölautakunta on päättänyt myöntää Kiskon piirin riistanhoitoyhdistyksen Salossa kiinteistöllä Kallenkenttä 734-707-3-26 sijaitsevalle ampumaradalle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan. Lisäksi on myönnetty ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen oikeus toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta lupamääräyksiä noudattaen. Lupa on liitetty seuraavat lupamääräykset:

Radat ja niiden käyttö

1. Kivääriradalla (75/100 m) ja haulikkoradoilla saa ampua yhteensä enintään 110 000 laukausta vuodessa. Näistä laukauksista kivääriradalla saa ampua enintään 8 100 laukausta.

Toiminta-ajat

2. Ampumaradalla saa ampua:

1.4.–30.9. välisenä aikana keskiviikkoisin kello 12–20, torstaisin kello 12–20 ja lauantaisin kello 9–14 sekä 1.10.–31.3. välisenä aikana lauantaisin kello 9–14. Radalla ei saa harjoittaa ampumista juhlapyhinä.

Käyttöajoista voidaan poiketa enintään kolme kertaa vuodessa esimerkiksi kilpailujen tai muun tapahtuman järjestämisen vuoksi. Kesä-heinäkuussa käyttöajoista saa poiketa enintään kerran. Poikkeuksista enintään yksi

vuodessa saa olla koko viikonlopun (la-su) kestävä kilpailu. Poikkeamisesta tulee ilmoittaa etukäteen Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Turvallisuus, tiedottaminen ja vastuut

3. Toiminnanharjoittajan yhteystiedot ja radan aukioloajat on oltava yleisesti nähtävillä radan ilmoitustaululla.

4. Ampumaradalla on oltava nimetty ympäristönsuojelun vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön on tunnettava radan toiminta, ja sitä koskevat ympäristönsuojelusäännökset ja määräykset. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun. Mikäli vastuuhenkilön yhteystiedot muuttuvat, on muutoksesta ilmoitettava viipymättä.

5. Ampumaradan käyttö käyttöaikojen ulkopuolella on estettävä. Radalla on oltava riittävä määrä varoitustauluja. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että ampumarata-alueen aitanauha ja varoitustaulut ovat kunnossa.

Melu ja sen torjunta

6. Haulikkoratatoiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla määritettyä arvoa 65 dB (L_{AImax}) asumiseen käytettävillä alueilla eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB (L_{AImax}). Kivääriradan toiminnan osalta kyseiset arvot ovat tavoitteelliset.

7. Radalla saa käyttää vain sellaisia aseita ja ammuksia, joiden melupäästö ei ylitä hakemuksen liitteenä olevassa melumallinnuksessa käytetyn asetyypin aiheuttamaa melupäästöä.

8. Radalla käytettävissä aseissa on käytettävä äänenvaimenninta aina kun se on aseteknisesti ja ampumatoiminnan kannalta mahdollista.

9. Valvova viranomainen voi tarvittaessa määrätä luvanhaltijan teettämään melumittauksia tai -selvityksiä lähimmissä altistuvissa kohteissa ja ryhtymään niiden perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin.

Maaperä sekä pinta- ja pohjavedet

10. Kivääriradan taustavalliin on toteutettava parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaiset riskinhallintarakenteet. Rakenteiden on oltava sellaiset, että jatkossa suotovesien kulkeutumista taustavallista ei tapahdu.

Rakenteista on toimitettava suunnitelma valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi viimeistään kuusi kuukautta sen jälkeen, kun lupa on saanut lainvoiman. Suunnitelmassa on oltava myös esitys siitä, miten rakenteiden kuntoa tarkkaillaan ja kuinka usein ne uusitaan. Taustavallin teknisten suojausrakenteiden on oltava toteutettuna viimeistään kolme vuotta sen jälkeen, kun lupa on saanut lainvoiman.

11. Haulikoradoilla saa käyttää vain lyijyttömiä hauleja.

12. Jos ampumarata-alueella tehdään kunnostus- tai muita töitä, joissa joudutaan käsittelemään haitta-ainepitoisia maita, on hankkeista toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino- liikenne ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja Salon kaupungin ympäristönsuojelulle suunnitelma vähintään 6 kuukautta ennen niiden toteuttamista.

13. Rata-alueella sijaitsevasta orsivesikaivosta on poistettava jätteet.

Jätteet ja jätevedet

14. Jätteiden käsittelyssä ja säilytyksessä tulee noudattaa Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava tiiviissä kannellisissa astioissa. Eri jätelajit on pidettävä erillään toisistaan.

15. Kuivakäymälän tulee olla rakenteeltaan tiivis. Mahdollinen suotoneste tai virtsa on kerättävä umpisäiliöön. Kilpailuiden ja tapahtumien aikana alueella tulee olla käyttäjämäärään suhteutettuna riittävä määrä käymälöitä.

16. Jätteet saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain mukaan rekisteröityneelle jätteenkuljettajalle. Jätteet on toimitettava vastaanottoaikaan, jolla on voimassa oleva ympäristölupa kyseisen jätteen vastaanottoon. Jätekuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

17. Luvanhaltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä (BAT) ja varauduttava sen käyttöönottoon soveltuvin osin.

18. Rata-alueen rakenteiden kuntoa ja toimivuutta on tarkkailtava säännöllisesti vähintään kerran vuodessa. Mahdolliset vauriot on korjattava viipymättä. Tarkastuksista ja korjaustoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.

19. Jos rata-alueella sijaitseva orsivesikaivo poistetaan, tulee sen tilalle asentaa uusi orsiveden tarkkailuun soveltuva havaintoputki. Putki tulee asentaa viimeistään vuoden kuluttua orsivesikaivon poistamisesta. Uuden havaintoputken asennusta koskeva putkikortti koordinaatteineen tulee asennuksen jälkeen toimittaa tiedoksi Salon kaupungin ympäristönsuojelulle sekä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

20. Pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua tulee tarkkailla kerran vuodessa loka-/marraskuussa pohjaveden havaintoputkesta PV1, lounaispuolen lähteestä, radalla sijaitsevasta orsivesikaivosta tai sen tilalle asennettavasta havaintoputkesta sekä yhdestä talousvesikaivosta radasta luoteeseen. Näytteistä on analysoitava metallit Sb, As, Cu, Pb, Zn (liukoiset pitoisuudet), PAH-yhdisteet, pH, sameus ja TOC.

Näytteenottopaikkojen on oltava näytteenottoon soveltuvia.

Näytteenottajan on oltava sertifioitu, minkä lisäksi näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen

kansallinen tai kansainvälisesti yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. Näytteenottotulokset on toimitettava välittömästi niiden valmistuttua Salon kaupungin ympäristönsuojeluun ja ympäristöhallinnon tietojärjestelmään (VYH-tiedonsiirtomuoto tai laboratorion suorasiirto). Talousvesikaivon tarkkailutulokset on toimitettava lisäksi myös kaivon omistajalle.

Näytetulosten perusteella näytteenottoväliä voidaan muuttaa valvontaviranomaisen hyväksynnällä.

21. Pohjavesitarkkailusta on laadittava vuosittain yhteenvetoraportti, joka sisältää tulokset näytteenotoista sekä tiedot mitatuista pohjaveden pinnankorkeuksista. Raportissa on oltava sanallinen arvio toiminnan vaikutuksista pohjaveden laatuun sekä laadun vaihtelua esittävät kuvaajat oleellisten parametrien osalta. Raporttiin tulee liittää havaintopaikkojen tiedot ja sijainti kartalla, putkikortit sekä laboratorion analyysitodistukset (tulokset, käytetyt menetelmät, mittausepävarmuus sekä tulosten edustavuus). Yhteenvetoraportti on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin ympäristönsuojeluun ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle.

Kirjanpito ja raportointi

22. Ampumaradan toiminnasta on pidettävä kirjaa. Luvanhaltijan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- vuosittain ammuttu laukausmäärä
- järjestetyt kilpailut ja ammuntakokeet
- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä, niiden määrä, laatu ja toimituspaikat
- ratarakenteiden huolto- ja korjaustoimenpiteet
- saapuneet valitukset ja poikkeukselliset tilanteet
- suunnitellut ja toteutetut muutokset maaperän suojausrakenteissa

Toiminnan muuttaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen

23. Merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

24. Mikäli ampumaradan toiminta loppuu, luvanhaltijan on toimitettava Salon ympäristönsuojeluun lopettamissuunnitelma vähintään 6 kuukautta ennen toiminnan lopettamista. Lopettamissuunnitelmassa on esitettävä ainakin:

- suunnitelma ratarakenteiden poistamisesta
- poistettavien ratarakenteiden toimituspaikka
- valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on vaatinut ensisijaisesti valituksenalaisen päätöksen kumoamista ja asian palauttamista lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi sekä lautakunnan päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä. Toissijaisesti on vaadittu valituksenalaisen päätöksen kumoamista siltä osin kuin se koskee haulikkoratojen toimintaa.

Perustelut

Luvanhakijana olevan yhdistyksen toiminnanjohtaja [REDACTED] toimii myös Salon kaupungin rakennus- ja ympäristövalvonnan johtajana sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan esittelijänä. Pöytäkirjan mukaan hän on poistunut lautakunnan kokouksesta esteellisenä ampumaradan lupahakemusta koskevan käsittelyn ajaksi, mutta ELY-keskuksen tietojen mukaan hän ei ole jäävännyt itseään aikaisemmin asian käsittelyssä, vaan osallistunut esimiehenä lupa-asian käsittelyyn Salon kaupungin ympäristötoimessa. Tämä herättää epäilyn siitä, onko lupa-asiaa käsitelty puolueettomasti.

Lisäksi Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 2. varapuheenjohtaja [REDACTED] joka on pöytäkirjan mukaan ehdottanut asian ratkaisemista vastoin esittelijän ehdotusta ja osallistunut lupapäätöstä koskevaan äänestykseen, on myös luvan hakijana olevan yhdistyksen jäsen. Hänen olisi tullut jäävätä itsensä esteellisenä asian käsittelyssä.

Lupahakemuksen käsittely on kestänyt poikkeuksellisen kauan. ELY-keskus on antanut jo 22.11.2016 ennakkolausunnon ampumaradan toiminnasta. Ampumarata on jatkanut toimintaansa pohjavesialueella ilman ympäristölupaa ja toimintaa koskevia määräyksiä koko lupakäsittelyn ajan.

ELY-keskus on vuonna 2022 antamassa lausunnossaan katsonut, että ainakaan haulikkoammunnan osalta ei voida sulkea pois maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Haulikkoradoille on kuitenkin myönnetty toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa ilman suojausrakenteita ja perusteluita siitä, miksi niitä ei ole edellytetty.

ELY-keskus on viitannut toiminnan sijoittumisen ja sijaintipaikan huomioinnin osalta ympäristönsuojelulain 49 ja 52 §:iin. Ampumarata sijaitsee 2E-luokan pohjavesialueen muodostumisalueella Hautainkrotti-nimisessä syvässä supassa, jonka reunat toimivat ampumaratojen taustavalleina. Luonnontilaisia supan reunoja ei voida pitää ampumaradan ratarakenteina, jotka voitaisiin säännöllisesti ja toiminnan loputtua riskiperusteisesti poistaa maaperä- ja pohjavesiriskien vähentämiseksi. Kyse on alueen maaperästä.

Päätöksen mukainen haulikkoratatoiminta ei täytä ympäristönsuojelulain 49 §:n 3 kohdan mukaista edellytystä luvan myöntämiselle maaperän sekä

pohjaveden pilaamiskiellon perusteella. Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavalle toiminnalle ei voida myöntää lupaa. Etenkin haulikkoratatoiminta aiheuttaa merkittävän riskin Komisuon pohjavesialueen pohjaveden laadulle. Muun ohella haulien leviämislaajuuden vuoksi riskiä ei voida lupamääräyksin poistaa. Haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveteen on pääsääntöisesti todennäköisempää haulikoradoilla kuin kivääri- ja pistooliradoilla. Alueen pohjavedessä on havaittu lievästi kohonneita metallipitoisuuksia, jotka viittaavat siihen, että kulkeutumista pohjaveteen on jo tapahtunut. Nykyisten tutkimusten mukaan teräshaulit eivät välttämättä ole ratkaisu maaperä- ja pohjavesiriskien vähentämiseksi. Valmiiksi lyijykuormittuneissa maissa teräshaulien lisäys saattaa nopeuttaa maassa jo olevan lyijyn liukenemista. Haulikkoratatoiminnan jatkuessa maaperään ja pohjaveteen aiheutuu alueella uutta lisäkuormitusta.

Toiminnalle, josta aiheutuu haulien leviämistä lupa-alueen ulkopuolelle, ei voida myöntää lupaa, ellei siihen ole saatu naapurikiinteistöjen omistajien suostumuksia. Luvassa ei ole annettu määräyksiä haulien leviämisen ehkäisemiseksi. Haulien leviämisalueet on sisällytettävä lupa-alueeseen, jotta luvassa voitaisiin antaa määräyksiä näitä alueita koskien. Haulien leviäminen lupa-alueen ulkopuolelle rikkoo myös jätelain 72 §:n mukaista roskaantumiskielloa sekä saattaa aiheuttaa naapurikiinteistöjen maaperän ja pohjaveden pilaantumista.

Lupapäätöksessä ei ole asetettu ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista aloitusvakuutta, vaikka toiminnalle on myönnetty lupa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Ympäristönsuojelulain 199 § ei jätä lupaviranomaiselle harkintavaltaa sen suhteen, vaaditaanko vakuutta vai ei. Lupapäätöksessä on vakuuden osalta viitattu vain ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaiseen jätevakuuteen ja vakuuden määräämättä jättämistä on perusteltu sillä, että ampumaratatoiminnasta ei synny merkittävää määrää jätettä.

2. [REDACTED]

Päätös on kumottava.

Perustelut

Päätös on lainvastainen, sillä se sallii yhä pohjavesialueen saastuttamisen. [REDACTED], joka on aktiivi metsästysseurassa, on tehnyt lautakunnan käsittelyn aikana kunnan viranhaltijan esityksestä poikkeavan vastaehdotuksen, jonka mukaan ampumaratatoiminta voisi jatkua ilman pohjaveden suojelun tai melun torjunnan velvoitteita. Tehty ehdotus on jopa lisännyt ampuma-aikoja. Kunnallisen demokratian kannalta on huolestuttavaa, että ympäristölautakunta on tehnyt päätöksen, joka on ympäristönsuojelun vastainen ja lisää riskiä alueen pohjaveden saastumiseksi.

Kiikalan ampumarata sijaitsee harjuisella pohjavesialueella, suuressa hiekkakuopassa ja supassa. Ampumaradalla ei ole ollut minkäänlaisia teknisiä ratkaisuja ympäristövaikutusten hillitsemiseksi. Pohjavesi on alueella paikoin vain 4–10 metrin etäisyydellä pinnasta. Pieni etäisyys pohjaveteen on tutkimuksissa todettu riskitekijäksi. Kaikki lähiympäristön asukkaat ottavat vetensä alueen lähteistä, kaivoista ja porakaivoista. Päätös ei ole ottanut huomioon lähiseudun 51 asukkaan allekirjoittamaa selvitystä, jossa on esitetty huoli veden laadun huonontumisen vaarasta, pohjaveden pilaantumisen vaarasta ja lisääntyneestä melusta.

Ampumaradan toiminta on laajentunut 2000-luvulla ja aiheuttaa huomattavaa meluhäiriötä. Esitetyt mallinukset eivät vastaa todellisuutta. Pihalla ei pysty keskustelemaan silloin, kun haulikkoradat ovat käytössä. Laukausten määrä on vuosikymmenessä kolminkertaistunut. Hiekkakuoppaan on ilman lupia rakennettu kaksi uutta haulikkorataa. Alueen jätteitä on kerätty suppaan, jonka reunat on hajotettu jätetkasan päälle. Luonnon muodostamia suppia ei tule hävittää.

Valittajat ovat viitanneet ja yhtyneet ELY-keskuksen lautakunnalle antamissa lausunnoissaan muun ohella pohjaveden pilaantumisesta toteamaan sekä katsooneet, että asiassa on huomioitava nämä lausunnot. Valittajat ovat lisäksi yhtyneet lautakunnan valmistelijan pohjaehdotukseen siinä, että ympäristölupaa ei tulisi myöntää edes määräaikaaisesti haulikkoratojen osalta. Voimassa olevia harjoitusaikoja ei tulisi melun vuoksi pidentää.

Kiikalan ampumarata tulisi sulkea tietyn ajan jälkeen ja etsiä ampumaradalle uusi sijainti, joka ei ole pohjavesialueella. Salon kaupungin tulisi tehdä myös suunnitelma ampumaradan alueen puhdistamiseksi.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen johdosta lausunnon.

Kiskon piirin riistanhoitoyhdistys (jatkossa riistanhoitoyhdistys) on antanut valitusten täytäntöönpanokieltovaatimuksen johdosta vastineen, jonka mukaan valitukset tulee hylätä perusteettomina. Perustetta täytäntöönpanon kieltämiselle ei ole.

Riistanhoitoyhdistys on muun ohella todennut, että haulien leviämisestä on tehty sopimus naapurikiinteistön kanssa.

Riistanhoitoyhdistyksellä on lakisääteinen velvoite ampumakoesuoritusten järjestämiseen, minkä vuoksi toiminnan jatkuminen on turvattava. Lisäksi metsästäjien tulee ylläpitää riittävää ampumataitoa. Riistanhoitoyhdistyksellä on myös lakisääteinen velvoite antaa suurriistavirka-apua poliisille. Alueella ei ole korvaavaa ampumarataa näihin tarkoituksiin.

Kyseessä on olemassa olevan toiminnan jatkaminen eikä toiminnalle ole aikaisemmin asetettu vakuutta. Toiminnan jatkuminen

muutoksenhakuprosessin ajan ei muodosta tarvetta vakuudelle. Toiminta ei muuta päästöjä siten, että toiminta tarvitsisi vakuuden. Toiminnan jatkuminen keskeytyksettä nopeuttaa myönnetyn luvan ja hakemuksen mukaisten suojaustoimenpiteiden käyttöönottoa.

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on antanut valitusten johdosta lausunnon, jossa se on esittänyt valituksen hylkäämistä ja todennut muun ohella seuraavaa:

Hakija ei ole osallistunut asian valmisteluun. Viranomaisen esittelijän varahenkilöjärjestelyn mukaisesti kaupunginlakimies on toiminut esittelijän sijaisena ja lupavalmistelun aktiivivaiheessa viranomaisyksikön esihenkilön sijaisena. Lautakunnan jäsenen jäsenyys hakijayhdistyksessä ei sellaisenaan tee esteellisyysasemaa.

Ampumarata sijaitsee syvässä supassa, jonka reunat toimivat ampumaratojen taustavalleina. Lupapäätös on täydentynyt haulikkoammunnan osalta muutosehdotuksen tultua hyväksytyksi. Tässä yhteydessä lupaan ei ole määrätty erillisiä maaperän suojaustoimia. Lupavalmistelussa on maaperän pilaamiskiellon edellyttämät parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaiset määräykset kivääriratojen luotien talteenotolle.

Alueen pohjavedessä ei ole merkityksellistä lyijyliukenemaa. Luvassa on lisäksi sallittu vain teräsvalmisteisten haulien käyttö. Ammunnassa käytetty terässeos ei sisällä ympäristömyrkkyjä. On osittain epäselvää, mihin maaperän raskasmetallipitoisuutta koskeva massa-arvion määrä perustuu.

Pohjavesialueen merkitys yhdyskunnalle ja luonnolle liittyvät vapaa-ajan asuntojen vedenhankintaan sekä eräiden luontotyyppien esiintymiseen alueella.

Ammunnat alueella ovat jatkuneet kymmeniä vuosia ilman ympäristölupamääräyksiä. Ammunta on ympäristölupamääräyksin rajattavissa ympäristövaikutuksiltaan vain hakemuksenmukaisen kiinteistön alueelle. Naapurikiinteistöjen omistajat ovat sallineet haulikkoradan olemassaolon.

Salon kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle, Salon kaupungin maankäyttöpalveluille, Liikelaitos Salon Vedelle ja Varsinais-Suomen liitolle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Nämä tahot eivät ole antaneet asiassa vastineita.

Lounais-Suomen Poliisi on antanut valitusten johdosta vastineen.

Kiskon piirin riistanhoitoyhdistys on antanut valitusten johdosta vastineen, jossa se on todennut muun ohella seuraavaa:

ELY-keskuksen valituksessa ei ole esitetty perusteluja näkemykselle, jonka mukaan ampumaradalla olisi vaikutusta pohjaveteen. Valituksessa ei ole perusteltu myöskään esteellisyyttä koskevia väitteitä. ELY-keskuksen valitus pohjautuu perusteettomiin mielikuviin.

Riistanhoitoyhdistys on viitannut Geologian tutkimuskeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen 2010–2011 toteuttamaan haitta-aineiden kulkeutumista koskevaan hankkeeseen, eri tahojen yhteistoteutuksessa tehtävään Ampumaratojen ympäristölupahankkeeseen sekä Geologian tutkimuskeskuksen toteuttamaan Tuhannen kaivon tutkimukseen ja katsonut, että toiminta ei aiheuta haitta-aineiden kulkeutumista pohjaveteen.

Lupaprosessi on kestänyt pitkään, koska viranomaisneuvonta ja ohjaus on ollut vaihtelevaa ja epäselvää. Maaperä- ja pohjavesitutkimuksia ei ole voitu tehdä talvella maan ollessa jäässä ja lumen peitossa.

Haulikkoradoilla on siirrytty pysyvästi teräshaulien käyttöön vuonna 2024. Hirvirata tullaan myös kattamaan vajovesien pääsyn estämiseksi.

Melun kannalta Kiikalan ampumarata on sijainniltaan optimaalinen. Melun leviäminen ja vaikutukset on selvitetty hakemuksessa kattavasti. Ympäristölupaa ei tule hylätä meluvaikutusten vuoksi.

Toisin kuin ELY-keskuksen valituksessa on todettu [REDACTED] tai [REDACTED] eivät kumpikaan kuulu ampumaseuraan. [REDACTED] toimii Kiskon piirin riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajana ja [REDACTED] on kyseessä olevan yhdistyksen jäsen. Riistanhoitoyhdistys on lakiin perustuva yhdistys ja se poikkeaa siten tavallisesta rekisteröidystä yhdistyksestä. Riistanhoitoyhdistyksen jäsenyys on metsästäjille lakisääteistä ja siitä säädetään riistahallintolaissa.

ELY-keskus on antanut lausunnon, vastineiden ja yksityishenkilöiden valituksen johdosta vastaselityksen.

Hakijan esteellisyydestä toteama ei pidä paikkansa. ELY-keskus on saanut yhteydenottoja, joiden mukaan [REDACTED] on muun muassa osallistunut Salon ympäristönsuojelun sisäisiin kokouksiin, joissa on käsitelty ampumaradan lupa-asiaa. Lisäksi [REDACTED] on ainakin ajoittain lähettänyt luvanhakijan edustajana lupahakemukseen liittyviä sähköposteja työ sähköpostistaan.

ELY-keskuksen tietojen mukaan rakennus- ja ympäristölautakunta on lupakäsittelyn yhteydessä tehnyt katselmuksen ampumaradalle. Katselmuksesta ei ole mainintaa lupapäätöksessä, eikä ELY-keskuksella ole tiedossa, onko siitä tehty muistiota. Tietojen mukaan sekä [REDACTED] että [REDACTED] ovat osallistuneet katselmukseen. Epäselvää on ovatko he osallistuneet tilaisuuteen luvan hakijan vai lupaviranomaisen ominaisuudessa.

Tiedossa ei ole, ovatko lautakunnan muut jäsenet olleet tietoisia [REDACTED] kytkennästä hakijana olevaan yhdistykseen.

Lupakäsittelyä on siirretty lautakunnassa useamman kerran. Tietoa siirtymisestä tai sen syistä ei ole kirjattu lautakunnan pöytäkirjoihin eikä ELY-keskuksella ole käytössään lautakunnan esityslistoja, joista asian voisi osoittaa.

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan lausunnossa ei ole esitetty perusteita sille, miksi haulikkoradoille on myönnetty lupa ilman suojausrakenteita. Maaperän raskasmetallipitoisuutta koskevan massa-arvion määrä perustuu luvanhakijan hakemuksen yhteydessä esittämään määräarvioon. Jos esitetty arvio on virheellinen tai epäselvä lupaviranomaiselle, olisi hakijaa tullut edellyttää täydentämään hakemusta näiltä osin. Lupaa ei tule myöntää puutteellisten tietojen perusteella.

Komisuon pohjavesialueen (2E-luokka) merkitys yhdyskunnalle ja luonnolle ei perustu vain vapaa-ajan asuntojen vedenhankintaan. Ne pohjavesialueet, jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat yhdyskuntien vedenkäyttöön luokitellaan 2-luokkaan. E-luokkaan kuuluvat pohjavesialueet, joiden pohjavedestä suojellut pintavesi- ja maaekosysteemit ovat suoraan riippuvaisia.

Valituksenalaisessa päätöksessä ei ole annettu lupamääräyksiä, joilla haulien leviämistä rajoitettaisiin vain luvan mukaiselle kiinteistölle. Alueella tehtyjen maaperätutkimusten perusteella haulien on todettu levinneen myös naapurikiinteistöjen puolelle. Se, että yhden naapurikiinteistön omistajan kanssa on sopimus haulien leviämisen sallimisesta ei poista sitä, että kyseinen kiinteistö olisi tullut rajata luvan ja sen velvoitteiden piiriin.

Luvan myöntämisen perusteena eivät voi olla muilla radoilla tehdyt tutkimukset, vaan lupaharkinnan tulee perustua lupahakemuksen mukaisella alueella tehtyihin selvityksiin.

██████████ ovat antaneet lausunnon, vastineiden ja valvontaviranomaisen valituksen johdosta vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

██████████ on esittänyt ympäristöluvan myöntämistä myös haulikkoradoille. On kyseenalaista, minkä asiantuntemuksen perusteella hän on esittänyt asiantuntijoiden tekemän valmistelun hylkäämistä. Menettely viittaa oman aseman väärinkäyttöön.

Valittajat ovat kyseenalaistaneet sen, miten toiminnalle on voitu myöntää ympäristölupa, kun maastossa olevien raskasmetallien määristä on epäselvyyksiä.

Pelkkä tarkkailu ei ole riittävä toimenpide pohjaveden pilaantumisen vaaran ehkäisemiseksi.

Toiminta on ollut pitkään lainvastaista ja ilman voimassa olevaa ympäristölupaa. Tarve vakuuden asettamisesta on tullut ajankohtaiseksi ensimmäistä kertaa vasta ympäristölupaa haettaessa.

Hallinto-oikeudelta on pyydetty katselmusta ampumaradalla.

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on hallinto-oikeuden pyynnöstä toimittanut valituksissa ja vastaselityksissä esitettyjen seikkojen johdosta lisälausunnon. Hallinto-oikeus on pyytänyt lautakuntaa hankkimaan

valituksissa esteelliseksi katsottujen [REDACTED] ja [REDACTED] lausunnot esteellisyyden osalta sekä esittämään niistä Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan käsityksen. Lisälausunnossa on todettu, että esteellisiksi väitetyt eivät ole osallistuneet asian käsittelyyn siten, että puolueettomuus asian käsittelyssä olisi vaarantunut.

Kiskon piirin riistanhoitoyhdistys ja valittajat ovat antaneet vastineet [REDACTED] ja [REDACTED] lausuntojen sekä lautakunnan lisälausunnon johdosta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää [REDACTED] vaatimuksen katselmuksen toimittamisesta.
2. Hallinto-oikeus kumoo Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja hylkää Kiskon piirin riistanhoitoyhdistyksen hakemuksen.

Perustelut

1. Katselmus

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 48 §:n mukaan asian selvittämiseksi voidaan toimittaa katselmus. Lainkohdan mukaan katselmuksessa tehdään havaintoja kiinteistöstä, maisemasta, rakennelmasta tai muusta sellaisesta kohteesta, jota ei hankaluudetta voida tuoda tuomioistuimeen.

[REDACTED] ovat vastaselityksessään vaatineet katselmuksen toimittamista ampumaradalla, jotta asiaan saadaan luonnonsuojelun ja asukkaiden kannalta paras mahdollinen ratkaisu.

Kun otetaan huomioon yleisluonteiset perusteet, joiden vuoksi valittajat ovat pyytäneet katselmuksen toimittamista, sekä asiakirjoista saatava selvitys toiminta-alueesta sekä toiminnasta, katselmuksen toimittaminen ei ole asian selvittämiseksi tarpeen.

2. Pääasia

Esteellisyys

Kuntalain 97 §:n 2 momentin mukaan muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä säädetään hallintolain 27–30 §:ssä. Mainitun pykälän 5 momentin mukaan esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään. Henkilön on lisäksi toimieliimen pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn, jos hän on esteellinen. Saman pykälän 2 momentin mukaan mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

Esteellisyyssperusteista säädetään lain 28 §:n 1 momentissa. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 1–6 kohdissa säädettyjä erityisiä esteellisyyssperusteita täydentää saman momentin 7 kohta, jonka mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Hallintolain 29 §:n 2 momentin mukaan virkamies ratkaisee itse kysymyksen esteellisyydestään. Monijäsenisen toimielimen jäsenen ja esittelijän esteellisyydestä päättää kuitenkin toimielin.

Asiassa on saadun selvityksen perusteella selvää, että Salon kaupungin rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja [REDACTED] on hakijana olevan yhdistyksen toiminnanohjaaja.

Hakija sekä rakennus- ja ympäristölautakunta ovat lausumissaan todenneet, että Salon kaupungin rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja [REDACTED] hallintolain 27 §:n 1 momentin 2 kohdan mukainen esteellisyys asian käsittelyyn on tunnistettu heti asian vireille tullessa ja asiaa ovat valmistelleet kokonaisuudessaan muut kaupungin viranhaltijat. Lautakunnan valituksenalaista päätöstä koskevan pöytäkirjan perusteella [REDACTED] on poistunut esteellisenä lautakunnan kokouksesta.

[REDACTED] on hallinto-oikeudelle esteellisyyteensä liittyen antamassaan lausumassa selvittänyt muun muassa, että hän ei ole osallistunut ampumarataa koskevien asioiden käsittelyyn, kuten sisäisiin palavereihin, asian missään vaiheessa. Hän on kertonut käyttäneensä toisinaan virkasähköpostiaan riistanhoitoyhdistyksen asioiden hoitoon, mikäli yhdistystä koskeva viesti on alun perin lähetetty kyseiseen sähköpostiin. [REDACTED] on lausumassaan esittänyt kertoneensa ympäristöpalveluissa esteellisyydestään avoimesti ja asia on ymmärretty selkeästi ja riittävästi. [REDACTED] on osallistunut ampumarataa koskeviin katselmuksiin vain hakijan ominaisuudessa.

Ottaen huomioon edellä mainittu selvitys, hallinto-oikeus katsoo, että [REDACTED] osalta ei valituksessa tai hänen lausumassaan ja lisälausunnossa sekä niihin annetuissa vastineissa ole esitetty sellaisia tietoja, joiden perusteella [REDACTED] olisi osallistunut nyt kysymyksessä olevan lupa-asian valmisteluun tai muuhun käsittelyyn lupaviranomaisessa.

[REDACTED] on valituksenalaisen päätöksen tehneen lautakunnan jäsen ja hän on osallistunut päätöksentekoon. Valituksissa hänen on katsottu olleen esteellinen käsittelemään ampumaradan ympäristölupa-asiaa, koska hän on hakijana olevan riistanhoitoyhdistyksen jäsen. Molemmissa valituksissa on vedottu myös siihen, että [REDACTED] on asian lautakuntakäsittelyssä esittänyt vastoin esittelijän esitystä muun ohella luvan myöntämistä haulikkoratojen osalta.

Koska valituksissa ei ole esitetty, että [REDACTED] osalta olisi kyse hallintolain 28 §:n 1 momentin kohtien 1–6 mukaisista erityisistä esteellisyysperusteista, on asiassa arvioitava, onko luottamus [REDACTED] puolueettomuuteen muusta erityisestä syystä vaarantunut edellä mainitun momentin 7 kohdan mukaisesti.

Hallinto-oikeus toteaa, että esteellisyys tulee arvioitavaksi ennen asian käsittelyä ja siten niissä olosuhteissa, jotka ovat olleet käsillä ennen päätöksen tekemistä. Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan yleislausekkeen mukaista esteellisyyttä on aina arvioitava tapauskohtaisesti. Yleislausekkeen mukainen esteellisyys edellyttää erityisiä syitä, jotka vaikuttavat puolueettomuuteen. Oikeuskirjallisuuden (muun ohella Mäenpää: Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet, 2008, s. 139 ja s. 140–145) perusteella muun erityisen syyn on merkittävyydeltään rinnastuttava erityisiin esteellisyysperusteisiin, eikä monijäsenen toimielimen jäsenen jäsenyys asianosaisena olevassa yhdistyksessä automaattisesti merkitse, että luottamus asian käsittelyssä mukana olleen henkilön puolueettomuuteen vaarantuisi esteellisyyden aiheuttavalla tavalla. Jäsenyys tai sidonnaisuus voi kuitenkin yksittäisen asian käsittelyssä konkretisoitua esteellisyytenä, jos se vaarantaa luottamuksen virkamiehen puolueettomuuteen sen vuoksi, että käsiteltävä asia koskee juuri kyseistä yhteisöä. Luottamushenkilön jäsenyys yhteisössä voi myös aiheuttaa oikeutettua epäilyä, että hänen riippumattomuutensa tai objektiivisuutensa on vaarantunut. Hallinto-oikeus katsoo siten, että asiassa tulee ottaa huomioon se, millaisesta yhdistyksestä on kyse ja millainen rooli yhdistyksen jäsenellä on yhdistyksessä.

Riistanhoitoyhdistyksestä ja sen tehtävistä säädetään riistahallintolain 14 §:ssä, jossa riistanhoitoyhdistyksille on määritetty metsästyksen ja riistanhoitoon liittyviä julkisia hallintotehtäviä sekä muita tehtäviä. Yhtenä hallinnollisena tehtävänä on metsästäjien ampumakokeiden järjestäminen, mutta tehtäviin kuuluu myös runsaasti muita metsästyksen liittyviä tehtäviä.

Riistahallintolain 15 §:n 1 momentin mukaan riistanhoitomaksun maksanut henkilö voi kuulua jäsenenä siihen riistanhoitoyhdistykseen, jonka toiminta-alueella hän pääasiassa metsästää tai siihen riistanhoitoyhdistykseen, jonka toiminta-alueella olevassa kunnassa hänellä on kotipaikka. Pykälän 2 momentin mukaan metsästäjäutukinnon suorittamisen jälkeen henkilön tulee ilmoittaa riistanhoitoyhdistyksen jäsenyydestä metsästäjäutukinnon vastaanottajalle, joka huolehtii ilmoituksen lähettämisestä riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 a §:ssä tarkoitettuun metsästäjärekisteriin. Riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 1 §:n 1 momentin mukaan jokaisen, joka harjoittaa metsästystä, on metsästysvuosittain suoritettava valtiolle riistanhoitomaksu.

Riistahallintolakia koskevan hallituksen esityksen (158/2011) lain 15 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan lähtökohtaisesti metsästäjä on riistanhoitomaksun maksaessaan alueellisen riistanhoitoyhdistyksen jäsen, ellei hän erikseen ilmoita kirjallisesti metsästäjärekisterin pitäjälle, ettei hän halua kuulua mihinkään riistahoitoyhdistykseen.

Hallinto-oikeus katsoo edellä mainittujen riistanhoitoyhdistyksen yleisiä tehtäviä ja yhdistyksen jäsenyyden määräytymistä koskevan sääntelyn perusteella, että riistanhoitoyhdistyksen jäsenyyden ei voida katsoa tuovan yksittäiselle jäsenelle tai yksittäiselle ihmisryhmälle erityisiä henkilökohtaisia etuja tai oikeuksia, eikä jäsenyys vaadi esimerkiksi erityistä lojaliteettia muihin jäseniin tai yhdistykseen. Siten pelkkä riistanhoitoyhdistyksen jäsenyys ei aiheuta automaattisesti esteellisyyttä yhdistyksen ampumaradan ympäristölupaa koskevan asian käsittelyssä, vaan arvioinnissa on annettava painoarvoa myös sille, onko henkilöllä erityinen asema yhdistyksessä ja velvoite valvoa yhdistyksen etua asiassa.

██████████ on hallinto-oikeudelle antamassaan esteellisyyttä koskevassa lausumassa todennut, että hänen yhtymäkohtansa Kiskon piirin riistanhoitoyhdistykseen on jäsenyys, joka tulee automaattisesti maksettaessa riistanhoitomaksu Suomen riistakeskukselle. Hänellä ei hallinto-oikeudelle esitetyn selvityksen perusteella ole riistanhoitoyhdistyksen hallintoon tai edustamiseen liittyviä tehtäviä. Lausuman mukaan hän ei ole jäsen ampumaratatoimintaan liittyvässä muussa yhdistyksessä, kuten ampumaseurassa. Selvityksen mukaan ██████████ on osallistunut lupa-asian käsittelyyn ja ratkaisemiseen osallistumalla asiaa koskevaan lautakunnan kokoukseen, äänestämällä asiassa sekä esittämällä vaihtoehtoisen päätösesityksen.

Hallinto-oikeus toteaa selvyiden vuoksi, että lautakunnan jäsenen tekemä vastaehdotus lautakunnan kokouksessa ei tee ehdotuksen tehnyttä jäsentä asian käsittelyssä esteelliseksi, eikä vastaehdotuksella siten ole oikeudellista merkitystä päätöksen lainmukaisuuden arvioinnissa.

Hallinto-oikeus katsoo edellä mainittu huomioon ottaen, että ██████████ ei ole ollut esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn lautakunnassa.

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 16 §:n mukaan maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (*maaperän pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että:

- 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua;
- 2) toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai
- 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 39 §:n (504/2019) 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa muun ohella:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista;
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä;
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä;
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa;
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista;
- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Toiminnan kuvaus

Kyseessä on olemassa oleva ampumaratatoiminta, jolla on Turun ja Porin Lääninhallituksen 27.8.1973 myöntämä ampumaratalupapäätös, jota on osin muutettu lääninhallituksen päätöksellä 16.6.1988. Toiminnalla ei ole lainvoimaista ympäristönsuojelulain tai aikaisemmin voimassa olleen ympäristölainsäädännön mukaista ympäristölupaa. Rata-alueella on ollut ampumatoimintaa 1920-luvulta alkaen. Ampumaradan nykyiset lajiradat on perustettu vuosien 1965–1995 välillä.

Hakemuksen mukaan ampumaradalla on kolme traprataa (radat 1–3 etelästä pohjoiseen), joista pohjoisella radalla 3 sijaitsee myös 75 m/100 m hirvirata. Kahdella trapradoista ammutaan haulikoilla. Yhdistetyllä trap- ja hirviradalla ammutaan haulikon lisäksi myös kiväärillä. Ampumaradalla on vakio-toiminnan lisäksi myös pienimuotoista viranomaisten pistooliharjoittelua. Ampumaradalla harjoittelevat pääasiassa Kiskon piirin riistanhoitoyhdistyksen jäsenet ja riistanhoitoyhdistyksen piirissä toimivien seitsemäntoista metsästysseuran jäsenet sekä muut metsästys-, harraste- ja kilpa-ampujat. Radalla on vuosittain noin 1 100 henkilökäyntiä. Radalla järjestetään noin 4–6 kilpailua vuodessa, joista 1 on hirviradalla ja loput haulikkoradoilla. Hirviradalla järjestetään vuosittain 6–7 ampumakoetta. Ampuminen tapahtuu kohti luonnonrinteitä. Viime vuosina ammuttu kokonaislaukauskäärä on ollut noin 95 000 laukausta. Valituksenalaisella päätöksellä on myönnetty lupa enintään 110 000 laukaukselle vuodessa, joista 8 100 ammutaan kivääriradalla.

Toiminnan vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Kiikalan ampumarata-alue sijaitsee harjualueella Hautainkrotti-nimisessä supassa, Komisuon 2E-luokan pohjavesialueella ja sen varsinaisella muodostumisalueella. Pohjavedenpinnan on ampumaradalla tehdyissä tutkimuksissa (Kiikalan ampumarata, Salo – ympäristövaikutusten selvitys 27.2.2019) arvioitu olevan koko rata-alueella lähellä maanpintaa (2–5 metrin etäisyydellä) ja päävirtaussuunnan on arvioitu suuntautuvan ampumarata-alueella etelä/kaakosta kohti pohjoista/luodetta. Pohjaveden etäisyys

maanpinnasta vaihtelee voimakkaasti maanpinnan muotojen mukaan. Pohjavesialueen luoteisosissa sijaitsevilla vapaa-ajan asunnoilla sijaitsee rengaskaivoja. Hakemuksen mukaan lähimmät talousvesikaivot sijaitsevat noin 600–700 metrin etäisyydellä radan keskipisteestä luoteeseen pohjaveden virtaussuunnassa alavirtaan. Pohjavesialueella sijaitsee myös pohjavesistä riippuvaisia luontotyyppejä sekä lähteitä.

Hakemuksen mukaan radan toiminta on pääosin haulikkoammuntaa, jossa on käytetty lyijyhauleja. Lupamääräyksellä 11 on kielletty lyijyhaulien käyttö haulikkoradoilla. Valituksissa on vedottu laajasti ampumatoiminnan, erityisesti haulikkoammunnan, haitallisiin vaikutuksiin pohjavedelle ja alueen kaivovedelle sekä toiminnasta jo aiheutuneeseen kuormittuneisuuteen ja suojauksen puutteeseen.

Asiassa esitetyn selvityksen mukaan ampumarata-alueella on tehty maaperä- sekä pohjavesitutkimuksia vuosina 2018–2020 sekä vuonna 2023. Alueella ei ole tehty säännöllistä maaperän ja pohjaveden tarkkailua. Useassa maaperän näytepisteessä on todettu haitta-ainepitoisuuksia, jotka ylittivät maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset kynnyksarvot. Maaperätutkimuksia koskevassa tutkimustodistuksessa 11.5.2020 ampumaradalla ja osittain myös ampumaradan viereisellä kiinteistöllä todettiin pintamaassa vaarallisen jätteen raja-arvon ylittäviä lyijypitoisuuksia sekä ylemmän ohjearvon ylittäviä antimoni- ja arseenipitoisuuksia. Alueen orsivesikaivossa on todettu roskaantumista sekä ympäristölaatunormit ylittävät pitoisuudet bentso(a)pyreenin ja PAH-summapitoisuuden osalta, mikä viittaa haulikkoammunnassa käytettävien kivihiilitervaa sisältävien kiekkojen vaikutukseen. Kertaluonteisessa näytteenotossa, jonka tutkimustodistus on päivätty 7.6.2021, pohjavedessä todettiin pieniä määritysrajan ylittäviä lyijypitoisuuksia ampumaradan lounaispuolisessa lähteessä sekä kaikissa kolmessa ampumaradan luoteispuolen rengaskaivossa. Rengaskaivossa 2 havaittiin lisäksi pieniä pitoisuuksia arseenia, antimonin ja kuparia ja rengaskaivossa 1 kuparin ympäristölaatunormit ylittyivät. Määritysrajan ylittäviä pitoisuuksia antimonin oli myös supan pohjalla sijaitsevassa havaintoputkessa PV1. Pohjavesiputket sijaitsevat haulien putoamisalueen ulkopuolella. Ampumaradan toiminta-aikana maaperään kertyneen lyijyn määrän on hakemuksessa arvioitu olevan kaikilla rata-alueilla laskennallisesti noin 44 tonnia. Hakemukseen liitettyssä riskinarvioinnissa ei ole arvioitu, miten maaperässä jo olevan lyijyn suuri määrä vaikuttaa riskitarkasteluun.

Maaperän osalta vuonna 2023 toteutettujen tutkimusten osalta hallinto-oikeus katsoo niiden olevan puutteellisia siltä osin kuin niissä ei ole tarkasteltu aikaisemmin havaittuja kohonneita haitta-ainepitoisuuksia ja tarkasteltu pitkän aikavälin riskejä. Hakemukseen liitetyn riskinarvioinnin ja taustavallien kokoomanäytteiden perusteella ei ole voitu arvioida, miten syvälle haitta-ainepitoisuudet taustavalleissa ylittävät. Lisäksi tutkimukset ovat kohdistuneet pääosin rata-alueen sivuille. Erityisesti ampuma-alueen edustalla haitta-aineet ovat hienojakoisemmassa muodossa kuin esimerkiksi maalialueella, jolloin myös näiden alueiden tutkimisen tarve korostuu. Hallinto-oikeus katsoo, että toiminta alueella on jatkunut pitkään, ja osin epäedustavista ja puutteellisista

maaperä- sekä pohjavesitutkimuksista huolimatta voidaan alueen maaperän todeta olevan asiassa saadun selvityksen perusteella huomattavan kuormittunutta.

Haulien pääasiallinen leviämisaalue ja taustavallit sijoittuvat supan luonnonrinteille, jonne myös haitta-ainepitoisuudet ovat pääosin kertyneet. Saadun selvityksen perusteella hauleja on levinnyt myös naapurikiinteistöille. Hallinto-oikeus toteaa, kuten ELY-keskus on valituksessaan tuonut esiin, että luonnonrinteet eivät ole ampumaradan ratarakenteita, vaan ne edustavat alueen maaperää. Trap-rata-alueilla ei ole rakenteellista pohjaveden suojausta eikä sitä ole myöskään valituksenalaisella päätöksellä edellytetty haulikkoratojen osalta.

Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on arvioitu, että toiminnan vaikutukset pohjaveteen ja maaperään on asetetuilla määräyksillä rajattavissa ja ympäristönsuojelulain 16 ja 17 §:ien mukaiset vaikutukset estettävissä. Lupamääräystä 11 koskevien valituksenalaisen päätöksen perustelujen mukaan siirtymällä lyijyttömien haulien käyttöön estetään lyijykuormituksen lisääntyminen haulikkoradoilla ja varmistetaan maaperän ja pohjaveden suojelu. Perustelujen mukaan ampumaradan alue rajoittaa jo luonnostaan haulien leviämistä, mikä on yksi haitta-aineiden hallintakeino. Kivääriratojen osalta on lupamääräyksellä 10 määrätty, että taustavalliin on toteutettava parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaiset riskinhallintarakenteet ja rakenteiden on oltava sellaiset, että jatkossa suotovesien kulkeutumista taustavallista ei tapahdu. Tarkempi rakenteiden kuvaus on määrätty valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi viimeistään kuusi kuukautta päätöksen lainvoimaiseksi tulon jälkeen. Lupamääräystä 10 koskevilla valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on muun ohella todettu, että rakenteissa on otettava huomioon, että radan sijainnin vuoksi muodostuvien haitta-ainepitoisten vesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle ei ole mahdollista. Perustelujen mukaan erillinen suunnitelma on määrätty toimitettavaksi, sillä hakemuksessa ei ole esitetty suunnitelmaa rakenteiden toteuttamisesta.

Hallinto-oikeus toteaa, että ammunta tämän kaltaisella vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella edellyttää, että pohjaveden pilaantumisen vaara poistetaan tehokkailla suojaustoimenpiteillä. Ympäristöluvassa on määrättävä pohjaveden suojaustoimista, joiden tulee lähtökohtaisesti olla myös toteutettuna ennen toiminnan aloittamista. Tietyin edellytyksin suojaustoimet voidaan määrätä myöhemmin toteutettaviksi, mutta tällaisessakin tilanteessa on lupahakemuksessa esitettävä lupaharkintaa varten selvitys luvan myöntämisen kannalta keskeisistä selvityksistä, kuten konkreettisista pohjaveden suojaustoimista.

Hallinto-oikeus katsoo, että alueella pitkään jatkunut ammunta, alueen maaperä, toiminnan sijainti supassa, maastoon ammunasta kertynyt jäte sekä raskasmetallit aiheuttavat jo nykyisessä tilanteessa merkittävän riskin pohjaveden pilaantumiselle. Maaperään sitoutunut lyijy ja muut raskasmetallit leviävät ajan myötä maaperässä. Muun muassa ampumarata-alueen hiekkainen maaperä läpäisee helposti vettä, jolloin hakemuksessa esitetty valumavesien imeyttäminen maaperään voi johtaa haitta-aineiden kulkeutumiseen

pohjaveteen. Toisaalta ammunnan harjoittaminen supassa tekee maastomuotojen vuoksi sadevesien ohjaamisen pois pohjavesialueelta käytännössä mahdottomaksi. Myös orsivesi on pohjavettä, kuten valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on sinänsä todettu. Asiassa on huomioitava, että vaikka teräshauleihin vaihtamalla ja suojausrakenteita parantamalla riskejä voidaan pienentää, kertyy ammuksista maaperään muitakin metalleja kuin lyijyä. Lisäksi haulikkoammunnassa käytettävistä savikiekoista kertyy maaperään myös PAH-yhdisteitä. Hallinto-oikeus toteaa myös, että uusimman ampumaratojen ympäristöoppaan (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:40) mukaan haulien materiaalivaihdoksen vaikutuksia haitallisten aineiden kulkeutumiseen ja muuntumiseen ei ole kattavasti selvitetty. Joissakin tutkimuksissa on havaittu viitteitä siitä, että teräshaulit saattavat lyijyllä ennestään kuormittuneessa maaperässä lisätä maaperässä olevan lyijyn liukoisuutta. Hallinto-oikeus toteaa, että erityisesti kun kysymys on pitkään toiminnassa olleesta ampumaradasta, jonka maaperässä on todettu huomattava lyijykuormitus, on tämäkin näkökohta otettava huomioon arvioitaessa pitkän aikavälin pohjavesiriskiä ja luvan myöntämisedellytyksiä.

Edellä todetun perusteella hallinto-oikeus katsoo, että nyt kysymyksessä olevalla alueella maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaaraa ei ole käytännössä mahdollista poistaa ilman ammusten leviämisaluiden täydellistä suojaamista, sitä edeltävää maaperän pilaantuneisuuden tutkimista ja tarvittaessa kunnostamista sekä hulevesijärjestelmän rakentamista rata-alueelta kertyvien haitta-ainepitoisten vesien keräämiseksi ja johtamiseksi pois pohjavesialueelta. Huomioiden ampumaradan sijainti supassa ja muun muassa haulien leviämisalueet eivät kyseiset toimet ole realistisia eivätkä teknis-taloudellisesti mahdollisia. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräystä 10 koskevissa perusteluissakin todetusti radan sijainnin vuoksi muodostuvien haitta-ainepitoisten vesien johtaminen pohjavesialueen ulkopuolelle ei ole mahdollista. Siten luvan myöntämisedellytykset eivät täyty kivääriradankaan osalta. Edellä selvitetysti ei hakemuksessa esitetty veden imeyttäminen alueelle ole hyväksyttävä vaihtoehto alueella muodostuvien vesien johtamiselle pois pohjavesialueelta.

Kun otetaan huomioon pohjaveden pilaamiskiellon ehdottomuus, viitteet jo aiheutuneesta pilaantumisesta, edellä mainitut alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet sekä maanpinnan muodot, voidaan asiassa esitetyn selvityksen perusteella ja siinä olevista puutteellisuuksista huolimatta todeta, ettei ammuntaa kyseisellä sijaintipaikalla voida lupamääräyksen rajattunakaan toteuttaa siten, että ympäristönsuojelulain 16 § ja 17 §:ien mukaisia maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellon vastaista pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheutuisi. Näin ollen toiminnan ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle, myös sijoituspaikkaa koskevat 11 §:n säännökset huomioon ottaen, puuttuvat. Siten lupahakemusta ei ole syytä palauttaa lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi, vaan ympäristölautakunnan päätös on kumottava ja hakemus hylättävä.

Asian näin päättyessä hallinto-oikeus ei enemmälti lausu valituksissa esitettyjen muiden valitusperusteiden johdosta.

Valituksenalaisen päätöksen tultua tällä päätöksellä kokonaan kumotuksi, kumoutuu myös toiminnalle myönnetty oikeus aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Hallinto-oikeus toteaa, että aloittamisoikeutta koskeva määräys on ollut lainvastainen, kun sen perusteeksi ei ollut asetettu ympäristönsuojelulain 199 §:n 1 momentissa vaadittua vakuutta.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Salon kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksestä

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).]

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **30.4.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Kirsi Stark ja Laura Portin sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltunen.

Asiaa ratkaistaessa on toimitettu äänestys. Äänestyslausunto ja esittelijän eriävä mielipide ovat päätöksen liitteenä.

Esittelijä   Maiju Sulin

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden
asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen

Jäljennös maksutta

Kiskon piirin riistanhoitoyhdistys

Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Salon kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Salon kaupunginhallitus

Salon kaupungin maankäyttöpalvelut

Varsinais-Suomen liitto

Liikelaitos Salon vesi

Lounais-Suomen Poliisi

Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

Dnrot

1377/03.04.04.04.19/2024

1442/03.04.04.04.19/2024

Liite Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen

nro 349/2026

**JÄSENEEN ÄÄNESTYSLAUSUNTO JA ESITTELIJÄN ERIÄVÄ
MIELIPIDE****Luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Petri Hiltusen
äänestyslausunto:**

Kumoan päätöksen virheellisessä menettelyssä syntyneenä, koska katson Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 2. varapuheenjohtajan [REDACTED] olleen esteellinen osallistumaan päätöksentekoon.

Velvoitettuna ottamaan kantaa asiaratkaisuun totean olevani asiaratkaisusta ja katselmuksen järjestämisestä samaa mieltä enemmistön kanssa.

Asiaratkaisua ja katselmuksen toimittamista koskevien perustelujen osalta viittaaan muutoin hallinto-oikeuden pääasiaratkaisua ja katselmuksen toimittamista koskevissa perusteluissa esitettyyn, mutta [REDACTED] esteellisyyttä koskevan oikeudellisen arvioinnin ja perustelujen osalta perustelen kantani seuraavasti:

Esteellisyyttä koskevien oikeusohjeiden osalta viittaaan hallinto-oikeuden perusteluissa viitattuihin säännöksiin. Lisäksi totean, kuten enemmistökin, että Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 2. varapuheenjohtaja [REDACTED] esteellisyyttä on arvioitava hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetun yleislausekkeen nojalla.

Esteelisyssäännösten yhtenä keskeisenä tarkoituksena on pyrkiä turvaamaan viranomaistoiminnan yleistä luotettavuutta ja objektiivisuutta ja vahvistaa luottamusta hallintotoiminnan puolueettomuuteen. Esteellisyyttä määrittelevä yleislauseke korostaa tätä yleistä luottamusta asian käsittelyn puolueettomuuteen.

Esteellisyyden arvioinnissa on annettava merkitystä erityisesti sille, voiko ulkopuoliselle objektiivisesti arvioiden syntyä perusteita epäillä, että asian käsittelyssä ei noudateta puolueettomuutta tai että menettelyyn vaikuttavat esteelliseksi väitetyn omat intressit tai tämän taustayhteisöjen tavoitteet. Merkitystä ei sinänsä ole esteelliseksi väitetyn henkilön omalla käsityksellä esteellisyydestään.

Nyt kysymyksessä olevassa asiassa esteellisyyden arvioinnissa on otettava huomioon [REDACTED] tehtävät Salon rakennus- ja ympäristölautakunnassa sekä hänen tosiasiallinen osallistumisensa asian ratkaisuun, ja toisaalta hänen asemansa ja liittytänsä hakijana olevassa yhdistyksessä sekä asiassa eri tahoille mahdollisesti aiheutuva etu tai haitta.

Asiassa on saadun selvityksen perusteella selvää, että Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 2. varapuheenjohtaja [REDACTED] on ollut hakijana olleen riistanhoitoyhdistyksen jäsen ja näin ollen jonkinasteisesti mukana yhdistyksen toiminnassa. Salon rakennus- ja ympäristölautakunnan lisälausunnossa ei ole otettu kantaa [REDACTED] asemaan hakijana olevassa yhdistyksessä, mutta lausunnossa on katsottu, ettei kumpikaan esteelliseksi väitetyistä henkilöistä ole osallistunut asian käsittelyyn siten, että puolueettomuus asian käsittelyssä olisi vaarantunut.

[REDACTED] on hallinto-oikeudelle esteellisyyteensä liittyen antamassaan lausunnossa ilmoittanut olevansa hakijana olevan yhdistyksen jäsen. [REDACTED] ei ole katsonut itseään esteelliseksi tai tarkemmin selvittänyt asemaansa yhdistyksessä.

Asiakirja-aineiston perusteella [REDACTED] ei ole lupa-asiaa koskevassa lautakunnan kokouksessa tuonut esiin jäsenyyttään hakijana olevassa yhdistyksessä eikä hänen mahdollista esteellisyyttään ole pöytäkirjanotteen mukaan käsitelty toimitelmässä hallintolain 29 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla.

Katson asiassa olevan selvää, että [REDACTED] on osallistunut lupa-asian käsittelyyn ja ratkaisuun osallistumalla asiaa koskevaan lautakunnan kokoukseen, äänestämällä asiassa ja valmistelemalla päätösesityksen, joka on muun muassa vakuuden puuttumisen, haulikkoratojen sallimisen sekä suurempien laukausmäärien osalta eronnut merkittävästi asian esittelijän ehdotuksesta.

Pelkkä yhdistyksen jäsenyys ei sinänsä yleisellä tasolla merkitse, että luottamus asian käsittelyssä mukana olleen henkilön puolueettomuuteen vaarantuisi esteellisyyden aiheuttavalla tavalla. Jäsenyys tai sidonnaisuus voi yksittäisen asian käsittelyssä kuitenkin konkretisoitua esteellisyytenä esimerkiksi, jos asia koskee juuri kyseistä yhteisöä ja asetelma vaarantaa luottamuksen asian käsittelijän puolueettomuuteen. Jäsenyys tai sidonnaisuus voi myös aiheuttaa oikeutettua epäilyä, että henkilön riippumattomuus tai objektiivisuus on vaarantunut. Koska esteellisyyteen johtavia syitä on mahdotonta määritellä tyhjentävästi, on asiaa arvioitava siten yksittäistapauksissa kokonaisuutena, johon vaikuttavat useat erilaiset tekijät ja myös niiden yhteisvaikutus. Tässä asiassa kokonaisarviointiin vaikuttavina tekijöinä voidaan huomioida muun muassa jäsenyys ja asema hakijana olevassa yhdistyksessä.

[REDACTED] on hakijana olevan yhdistyksen jäsenenä osallistunut lupa-asian käsittelyyn ja ratkaisemiseen. [REDACTED] jäsenyys ja sidonnaisuus hakijana olevaan yhdistykseen ja sen toimintaan on ollut sen tasoista, että myös

ulkopuolisten henkilöiden, kuten valittajana olevien yksityishenkilöiden, on ollut mahdollista selvittää hänen sidonnaisuutensa laatu hakijana olevaan yhdistykseen. Hakijana olevan riistanhoitoyhdistyksen jäsenillä ja siten seudun ampumaharrastajilla, kuten [REDACTED], voidaan katsoa objektiivisesti arvioiden olevan yhteinen intressi sallia ampumaratatoiminta. Hakijana olevalle yhdistykselle ja laajemmin sen jäsenistölle aiheutuu luvan myöntämisestä erityistä hyötyä ja hylkäämisestä puolestaan haittaa, joka konkretisoituu muun ohella ampumakokeiden ja harjoittelumahdollisuuksien siirtymisenä muualle. [REDACTED] asema ja hänen vaikuttamismahdollisuutensa monijäsenen toimielimen jäsenenä on, kuten muillakin jäsenillä, puolestaan keskeinen lautakunnassa käsiteltävien asioiden kulun kannalta.

Katson asiaa kokonaisuutena arvioituani, että nyt kysymyksessä olevassa asiassa Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan 2. varapuheenjohtajan [REDACTED] jäsenyys ja hänen sidonnaisuutensa lupa-asian hakijana olevaan riistanhoitoyhdistykseen sekä hänen osallistumisensa saman riistanhoitoyhdistyksen lupa-asian käsittelyyn on muodostanut asetelman, joka on vaarantanut luottamuksen hänen puolueettomuuteensa ja objektiivisesti tarkasteltuna aiheuttanut sen, ettei käsittely ole vaikuttanut puolueettomalta ja riippumattomalta. Tämän voidaan katsoa olennaisesti heikentävän luottamusta päätöksentekoon ja sen objektiivisuuteen.

Kun otetaan edellä esitetty kokonaisuutena huomioon, on katsottava, että asiassa on esitetty sellainen erityinen syy, jonka johdosta luottamus päätöksen puolueettomuuteen on vaarantunut hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Edellä todetun perusteella katson, että valituksenalainen päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Hallinto-oikeuden esittelijä Maiju Sulinin eriävä mielipide

Eriävä mielipiteeni perusteluineen on ollut hallinto-oikeustuomari Petri Hiltusen äänestyslausunnon mukainen.

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#